

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Masarykova základní škola,
Praha 9 – Újezd nad Lesy, Polesná 1690**

Polesná 1690, 190 16 Praha 9 – Újezd nad Lesy

Identifikátor školy: 600 040 593

Termín konání inspekce: 5. – 11. říjen 2004

Čj.:	01 0770/04-5158
Signatura:	ka9cy105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Masarykova základní škola, Praha 9 – Újezd nad Lesy, Polesná 1690 sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu. Byla zřízena Městskou částí Praha – Újezd nad Lesy jako příspěvková organizace. Realizuje vzdělávací program *Základní škola* čj. 16 847/96 – 2. K 30. září 2004 se v ní vzdělával 621 žák ve 27 třídách.

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Hodnocení personálních podmínek vzdělávání ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce.
2. Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání vzhledem k níže uvedeným předmětům ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce.
3. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v povinných předmětech: český jazyk, anglický jazyk, výtvarná výchova, praktické činnosti ve 4. – 9. ročníku, matematika, fyzika, přírodopis v 6. – 9. ročníku, tělesná výchova v 1. – 9. ročníku, chemie v 8. - 9. ročníku a ve volitelných předmětech: chemická praktika, seminář výtvarné výchovy, domácnost – užitá umělecká tvorba a keramika v 7. - 9. ročníku školy ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce s přihlédnutím ke školnímu roku 2003/2004.
4. Tematická inspekce – *Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání v 7. ročnících základních škol, zvláštních škol a pomocných škol.*

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole pracovalo k datu inspekce 35 učitelů včetně vedení školy. Vzdělávání na **1. stupni** zajišťuje 19 učitelek: 11 z nich má odbornou a pedagogickou způsobilost (dále OPZ); 5 je pouze pedagogicky způsobilých (dále PZ) včetně 3 učitelek, které mají převažující část úvazku na 2. stupni a zabezpečují vzdělávání žáků ve 4. a 5. ročníku v anglickém jazyce; 3 učitelky mají pouze středoškolské vzdělání (dále N). Na **2. stupni** působí 19 pedagogů: 10 z nich má OPZ; 5 vyučujících je odborně způsobilých (dále OZ) pro výuku části předmětů v úvazku, pro jinou část (výtvarná výchova, anglický jazyk, tělesná výchova) jim odborné vzdělání chybí; 2 další vyučující jsou pouze PZ a 2 učitelky jsou N (jedna z nich má středoškolské vzdělání, druhá vysokoškolské vzdělání jiného zaměření - ta v současnosti studuje výchovné poradenství a zastává funkci výchovné poradkyně). Absence kvalifikace nebo odborného vzdělání v některých případech negativně ovlivňovala průběh a výsledky sledovaného vzdělávání (zejména v anglickém jazyce). Vedení školy přiděluje úvazky většinou dle aprobací, zohledňuje také potřeby školy. V celkově stabilizovaném pedagogickém sboru mají výraznou převahu zkušení pracovníci. V přidělování třídnictví však někdy dochází i k častým změnám (jedna ze tříd současného 5. ročníku – vystřídal se 5 učitelů).

Organizační struktura školy vyplývá z *Organizačního řádu*, *Organizačního rozdělení úseků organizace* a *Organizačního schématu*. Výuka probíhá ve dvou budovách, které nejsou v bezprostřední blízkosti. To způsobuje určité provozní problémy, protože několik učitelek zajišťujících vzdělávání na obou stupních v jednom dni má ve svém časovém rozvrhu několikrát týdně vymezeno na přechod jen 10 minut.

Vedení školy vymezilo kompetence pracovníkům zodpovídajícím za činnost jednotlivých úseků. Nedelegovalo však některé pravomoci na nižší články (např. z oblasti kontroly), důsledkem je enormní zatížení ředitele a jeho zástupkyň pro pedagogickou oblast.

Pedagogická rada naplňuje základní poslání poradního orgánu. Zápisy z jednání metodických orgánů vypovídají o rozdílné úrovni pedagogické a odborné spolupráce učitelů, vzájemné hospitace (např. k inspiraci v oblasti metod) se nevyužívají. Přenos informací uvnitř školy je funkční.

Zkvalitňování průběhu a výsledků vzdělávání částečně napomáhá hospitační a kontrolní činnost členů vedení, které má přehled o schopnostech a dovednostech pedagogů. Avšak chybí důsledná kontrola práce metodických orgánů, oblasti hodnocení a klasifikace žáků (např. se opakovaně stanovují známky za nepřinesený úkol nebo neopravení diktátu – jedna třída 4. ročníku ve školním roce 2003/2004) i povinné dokumentace.

Další vzdělávání pedagogů vychází především z jejich zájmu, v současné době se zaměřuje např. na oblast kritického myšlení.

Úroveň personálních podmínek je průměrná.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Velkorysou rekonstrukcí a přístavbou školní budovy z 30. let minulého století, která je umístěna v zahradě s udržovanou parkovou úpravou v ulici Staroklánovická, se výrazně zkvalitnily pracovní podmínky žáků 1. - 5. ročníku. Objekt v ulici Polesná určený vzdělávání žáků 6. – 9. ročníku, obklopený rozsáhlým pozemkem se sportovišti, byl postaven na začátku devadesátých let 20. století. V současné době prochází potřebnou rekonstrukcí (výměna oken, oprava fasády atp).

Děti se učí v kmenových třídách, odborných učebnách (výuka jazyků, přírodopisu, chemie, pracovních činností, výtvarné a hudební výchovy na 1. stupni) a v dalších místnostech (čítárna, žakovská knihovna, počítačová učebna, internetový klub, víceúčelový kinosál, učebna speciální pedagožky), případně v okrasné části školního areálu. Pro fyziku je v současnosti mimo provoz původní odborná učebna, její zařízení je postupně přemísťováno do nově budované pracovny. Výtvarná výchova na 2. stupni se momentálně rovněž nerealizuje ve zřízené odborné učebně, což negativně ovlivňuje podmínky vzdělávání tohoto předmětu. Pozitivem je naopak vybudované zázemí pro výuku keramiky. Velmi dobrou úroveň mají materiálně-technické podmínky pro výuku tělesné výchovy, které slouží několik hřišť a účelně zařízených a vybavených tělocvičen. Některé venkovní povrchy však již neodpovídají současným provozním a hygienickým požadavkům.

Přiměřené množství didaktických pomůcek na 1. stupni včetně audiovizuální techniky, počítačových programů a moderních encyklopedií nebo pomůcek pro děti se specifickými vývojovými poruchami učení (dále SVPU) zprostředkovává žákům dostatek aktuální i trvalé názornosti.

Vybavení pomůckami na vyšším stupni (např. zpětné projektory, demonstrační stoly a demonstrační sady pro přírodovědné předměty, videoprogramy, nástěnné tabule, nářadí a náčiní pro tělesnou výchovu, odborná literatura, beletrie, časopisy) je co do množství a rozmanitosti na standardní úrovni. Pro český jazyk je k dispozici jen základní nabídka slovníkové literatury.

Ředitel postupně realizuje opatření k dalšímu zlepšování materiálně-technického zázemí vzdělávání a výchovy (dokončení sportovního areálu, kabeláže v objektu Polesná). Příkladná je jeho dosavadní péče o školní budovu pro 1. stupeň, jejíž interiéry svojí výtvarnou výzdobou poskytují mnohé podněty k výuce i relaxaci dětí.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

Vzdělávací program

Škola realizuje vzdělávací program *Základní škola*, ve všech třídách využívá učební plán čj. 16 847/96-2. Týdenní časové dotace ve sledovaných předmětech s ním ve značné míře korespondují. Negativem je však chybné sestavení celkového učebního plánu pro třídy současného 9. ročníku, kde není k datu kontroly správně stanovena za období 6. – 9. ročníku minimální dotace v předmětu výtvarná výchova – ta činí místo 6 pouze 5 hodin.

Rozvrh hodin a reálná výuka jsou v souladu s výše uvedeným učebním plánem. Psychohygienu v oblasti zařazení předmětů v rámci týdne je převážně dodržována. Výrazným negativem je však nedodržování vyhlášky o základní škole tím, že přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním pro většinu žáků 7. – 9. ročníku (jednou až dvakrát v týdnu) nejsou 60 minut, ale pouze 30 minut.

Pedagogická dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy) je vedena třídními učiteli celkově zodpovědně a průkazně. Byly zjištěny pouze drobné formální nedostatky např. ve způsobu opravování zápisů. Je dobře veden aktuální stav žáků v třídních knihách a třídních výkazech. Nebyly zjištěny výraznější rozdíly mezi třídami v jejich odchodech na jiné školy včetně přestupů na víceletá gymnázia. Udělovaná a do katalogových listů zaznamenávaná výchovná opatření mají celkově vyrovnanou bilanci pochval a pokárání.

Školní řád stanoví jasně, srozumitelně a vyváženě práva i povinnosti žáků. Informuje i o sdělení a zápisu žákům o úpravě odpolední výuky během téhož dne. Jejich zákonní zástupci by však měli být o změnách vyučovací doby nejen prokazatelně, ale i včas informováni.

Výchovná poradkyně ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou pečuje o žáky se vzdělávacími nebo výchovnými problémy. Vede průběžně aktualizovaný seznam žáků se SVPU s platným doporučením k integraci. Provádí pedagogickou diagnostiku, učitelům poskytuje instrukce pro práci s těmito dětmi, týkající se zejména jejich hodnocení. Třídní učitelé, po dohodě s ostatními vyučujícími, vypracovávají individuální vzdělávací plány, se kterými seznamují rodiče. Dodatečnou péči, nad rámec povinné výuky, poskytuje škola integrovaným žákům na 1. stupni, kde s nimi pracuje speciální pedagožka (v době inspekce v pracovní neschopnosti). Všichni učitelé jsou informováni a realizují nejen postupy pedagogické práce s integrovanými žáky, ale zohledňují i žáky s menším postižením (např. tolerance úpravy sešitů, přednost ústního zkoušení před písemným, diferencované texty). Individuální programy jsou vyhodnocovány, na základě hodnocení jsou stanoveny další plány a cíle. Poradenské služby výchovné poradkyně také napomáhají další profesní orientaci vycházejících žáků. Její spolupráce s dalšími organizacemi (Klíč, Pontis) se nejvíce projevuje při vzdělávání pedagogů.

Předávání *informací* žákům je účelně zajištěno třídními učiteli, rozhlasem, nástěnkami, prostřednictvím pokynů vyvěšovaných na budově školy. Ve škole pracuje dětský parlament. Rodiče jsou informováni prostřednictvím webových stránek školy, žákovských knížek, nástěnek před místním obecním úřadem, na třídních schůzkách, během konzultačních hodin, Dne otevřených dveří. Informace o škole rodiče získávají i v měsíčníku Újezdský zpravodaj, do kterého škola přispívá a z dalších textových materiálů. Jen ojediněle někteří rodiče cítí nedostatky v informovanosti, jak vyplývá ze zápisů z třídních schůzek. *Výroční zpráva o činnosti školy* ve školním roce 2003/2004 je vypracována v souladu s platnou legislativou.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk

Učivo převážně navazovalo na předcházející témata. Stanovené cíle výuky byly konkrétní, přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Méně pozornosti bylo věnováno rozvoji komunikativních dovedností a diferenciaci vzdělávání vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám žáků.

Přes příznivé personální zajištění výuky (6 učitelek s OPZ) nebyla, i když ojediněle, část výuky metodicky ani odborně správná.

Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla zodpovědná. Výběrem témat v literárním a slohovém vyučování učitelky pěstovaly výchovu k toleranci i schopnost obrany proti manipulaci. Frontální výuku s dominantním verbálním projevem učitelky některé vyučující funkčně doplnily kooperací žáků ve skupinách či ve dvojicích. V rámci řízeného rozhovoru se zapojením mezipředmětových souvislostí a prvků kritického myšlení některé děti využily příležitost zlepšovat své komunikativní schopnosti, vyjadřovat své názory, vyprávět zážitky. Prokazovaly vcelku kvalitní znalosti a čtenářské dovednosti, aktivní byly zejména při vzájemné spolupráci. Jako zdroj informací jim sloužily encyklopedie, odborná i slovníková literatura či aktuální tiskové zprávy. Vyučující většinou zohledňovaly jejich individuální tempo. Jen výjimečně byla žákům s poruchami učení věnována individuální péče, a to upevňováním mluvnického učiva prostřednictvím výukového programu na počítači.

Vzdělávání provázela klidná pracovní nálada. Děti převážně akceptovaly dohodnutá pravidla chování. Absence relaxačních prvků a ojediněle i stereotypní průběh vyučování však někdy měly, spolu s opomíjenou motivací, za následek jejich nepozornost a pasivitu.

K povzbuzení zájmu o učení a k ocenění úspěchu učitelky někdy využívaly pochvalu, výjimečně i klasifikaci do žakovských knížek. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků se vyskytovalo v menší míře. Závěrečné hodnocení výsledků práce tříd a dosažení stanovených cílů často chybělo.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce jsou velmi dobré.

Matematika a fyzika

Stanovené cíle výuky byly převážně vhodně promyšlené, učivo obvykle navazovalo na předcházející. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly většinou respektovány.

Sledovanou výuku realizuje celkem 7 pedagogů, z nichž 2 vyučující zajišťují zároveň matematiku i fyziku. Pouze jedna učitelka nespĺňuje podmínky OPZ, má však pěkný vztah k předmětům i k žákům. Ne vždy však užívala správně matematickou terminologii. U dalších dvou učitelek (s OPZ) byly patrné dílčí nedostatky zejména ve struktuře hodin a jimi užívané metody i formy postrádaly pestrost. Další sledované vyučování bylo převážně kvalitní, ovlivněné fundovaností pedagogů, jejich přiměřenou empatií a ochotou zkoušet netradiční didaktické postupy (hlavně při fyzice).

Kromě tradičních pomůcek byly někdy účelně využity vlastní připravené materiály pedagogů (např. četné karty pro práci žáků na magnetické tabuli). Ve fyzice žáci pracovali úspěšně se žakovskými demonstračními sadami. Funkčně bylo poměrně často využíváno promítání fólií zpětným projektořem.

Převažovala frontální výuka, v matematice občas až stereotypní. V menším počtu hodin, hlavně při fyzice, byla funkčně zařazena skupinová práce, případně práce ve dvojicích, která

žáky hodně aktivizovala. Opakování a procvičování učiva bylo obvykle účelně kombinováno s rozšiřováním o nové poznatky a poskytovalo oboustrannou zpětnou vazbu. Rezerva je však u některých vyučujících v důslednější práci s chybou. Při opravě písemné práce bylo jednoznačné, že žáci se SVPU jsou respektováni. Při výkladu nového učiva vycházeli pedagogové často ze starších poznatků žáků s důrazem na jeho využití, které bylo zejména ve fyzice aktualizováno množstvím žákovských pokusů. Případnou počínající únavu žáků oživovala vhodně zařazená diskuse, do které se ale ne všichni zapojovali.

V jedné z hodin matematiky byli žáci hned v úvodu seznámeni názorným způsobem s budoucím využitím nového učiva. Průběžná motivace byla kromě pochvalných výroků pedagogů zřejmá zejména v hodinách fyziky. Žáci byli většinou schopni komunikovat s vyučujícími i mezi sebou s využitím správné odborné terminologie a účelně užívat specifické zápisy. V té části výuky, kdy se absence motivace připojila k poněkud stereotypnímu střídání činností, docházelo k poklesu pozornosti žáků a k jejich rezignaci na dosažení úspěchu.

Při vyučování obvykle panovalo příznivé pracovní klima. Přístup pedagogů k žákům byl většinou přátelský. Shrnutí učiva a konkrétní vyhodnocení snahy dětí byly prováděny spíše ojedinelé, málokdy byly zařazeny možnosti vzájemného hodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice jsou lepší než v matematice, celkově jsou ve skupině předmětů velmi dobré.

Anglický jazyk

Sledované vzdělávání zajišťovalo 5 učitelek. S výjimkou jediné, která je OPZ, jim chybí odborné vzdělání, což se někdy ve výuce negativně odráželo chybami odborného charakteru. Monotónní průběh vyučování nebyl někdy pro žáky podnětný a dostatečně účinný s ohledem na specifikum předmětu.

Běžně se pracovalo s učebnicemi, obvykle vhodně s různými dalšími textovými a názornými materiály. Méně přínosné však bylo využití audio techniky, záznamů ke cvičením v učebnicích nebo časopisů.

Pro část hodin bylo typické zúročení zodpovědné přípravy učitelek na vyučování, která obsáhla vhodný výběr pomůcek, promyšlenou organizaci a řízení činností, účinnou motivaci dětí i vytvoření prostoru pro systematické upevňování jejich znalostí a prohlubování komunikativních dovedností. Při stanovování cílů se přihlíželo k jejich aktuálním možnostem. Střídaly se vhodně metody práce. Frontální výuku doplňovala účinná individuální činnost a skupinová spolupráce. Učitelky kladly důraz na porozumění učivu a efektivní práci s chybou.

Jiné učitelky byly příliš dominantní. Žáci se někdy nezapojovali do řízeného rozhovoru nebo se dopouštěli četných chyb např. ve stavbě vět, ve slovosledu i v poměrně jednoduchých slovních spojeních. Vykazovali úzkou slovní zásobu, základní neznalosti mluvnice a fonetické nepřesnosti. Chyběl častěji uplatňovaný poslech vzorových ukázek včetně dalšího využití, aniž byla poskytnuta alternativa vlastního kvalitního řečového projevu vyučujících. Mnohdy přistupovaly k ověřování porozumění látce využíváním překladu nebo mateřského jazyka. Málo účelná byla práce s chybou.

Ve sledovaném výchovně - vzdělávacím procesu se akceptovala dohodnutá pravidla chování a komunikace mezi učiteli a žáky i žáky navzájem. Dovednost vyjadřovat se v cizím jazyce však (i s přihlédnutím ke stupni jazykového vzdělávání dětí) byla poměrně omezená.

Učitelky průběžně žáky často chválily a ti měli zpětnou vazbu o své úspěšnosti v učení. Jeho výsledky byly hodnoceny, někdy i klasifikovány. Málokdy však byla předem objasněna pravidla hodnocení nebo zdůvodněna známka. Sebehodnocení vlastní práce dětmi se prakticky neobjevovalo.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce jsou průměrné.

Chemie, přírodopis, přírodověda a chemická praktika

Výukové cíle sledovaných hodin vycházely ze specifických výchovně-vzdělávacích cílů předmětů. Při výuce chemie v jedné třídě 9. ročníku však byly příliš náročné vzhledem k aktuálnímu stavu žakovských vědomostí. Součástí bezprostřední přípravy všech vyučujících byl jak promyšlený přístup k volbě metod a forem, tak k přípravě pomůcek, případně pokusů.

Z 8 učitelek, zajišťujících výuku předmětu, má 7 požadovanou odbornost, což pozitivně ovlivňuje věcnou správnost výuky, orientaci na ekologické souvislosti, využívání výuky v přírodním prostředí okolí školy, a organizování exkurzí a soutěží s touto tematikou (*Poznej a chraň pražskou přírodu*). Až na dvě výjimky se sledované vyučování vyznačovalo vhodným užitím učebnic, encyklopedií, atlasů, laboratorních souprav, nástěnných tabulí, ukázek přírodnin, videopořadů, počítačových programů apod.

Hodiny byly tradičně strukturovány do sledu různých činností. Hlavnímu tématu byl vždy věnován dostatečný prostor. Ve většině výuky přírodovědě, v chemických praktikách a v části přírodopisu a chemie žáci sami objevovali poznatky. V menší části byl však patrný stereotyp s vůdčí rolí vyučujících. Výklad byl velmi různorodý: od klasického proloženého otázkami a doplněného demonstrací pomůcek a pokusů, vyhledáváním údajů v učebnici nebo v připravených textech, ke skupinově prováděným žakovským pokusům s následnou prezentací jejich výsledků. Logický sled učiva navazoval na předcházející znalosti. Zápisy do žakovských sešitů byly přiměřeně dlouhé, ale s malou účastí žáků na jejich tvorbě. Při pokusech se kladl důraz na bezpečnost práce. V závěru vyučování pedagožky většinou zhodnotily žakovskou práci.

Úvodní motivace se většinou neomezovala jen na seznámení s cílem hodiny. Hlavně v přírodovědě vyučující vhodně motivovaly příběhem, hádankou nebo soutěží. Pozitivní motivace během výuky vycházela především z obsahu učiva a zájmu žáků. Přispívaly k ní problémové otázky, zajímavě organizované opakování, pokusy a vhodně volené příklady z denního života. Motivace se nedařila při výuce náročného učiva v devátém ročníku.

Spolupráce mezi učitelkami a žáky byla převážně účinná, jednání vyučujících přiměřené věku dětí. Průběžné a závěrečné hodnocení žakovské práce bylo jen někdy pozitivní. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků využila jediná vyučující.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii, přírodopise, přírodovědě a chemických praktikách jsou velmi dobré.

Praktické činnosti

Dlouhodobé plánování respektuje platné osnovy, stručné tematické plány jednotlivých vyučujících respektují kontinuitu učiva v předmětu i v rámci mezipředmětových vztahů (např. elektronické práce – fyzika). Výukové cíle sledovaných hodin byly stanoveny reálně, pouze v jednom případě jen málo odpovídaly specifikům předmětu. Výběr zařazených celků z osnov je pestrý. Pedagogové účelně využívají prostorové možnosti školy.

Výuku zajišťuje 6 třídních učitelek čtvrtých a pátých tříd (z nich 1 pro výuku jiných předmětů na 2. stupni) a 4 vyučující na druhém stupni (2 s OZ pro jeho výuku, učitelka s odborností pro výuku jiných předmětů (P) a jiná s odborností pro výuku na jiném typu školy (N)).

Tvořivý, aktivní přístup vyučujících, dostatek pomůcek a vhodně zvolené postupy byly správnou motivací většiny hodin, dílčím negativem však byl špatný časový odhad, některé činnosti nebyly včas ukončeny, chybělo shrnutí a závěry.

Vyučující využívali efektivní metody a formy práce, které zahajoval řízený rozhovor, při kterém byli žáci seznámeni s cíli hodin, postupem práce, a byli upozorňováni na možná bezpečnostní rizika. Tvorbě dovedností v některých hodinách předcházelo opakování teoretických vědomostí potřebných pro další činnost (např. elektrotechnické práce). Při vlastní tvorbě dovedností žáci pracovali individuálně, ve dvojicích i větších skupinách.

Tvořivý, aktivní přístup vyučujících, dostatek pomůcek a vhodně zvolené postupy byly správnou motivací většiny hodin.

V hodinách panovala příjemná atmosféra. Navozovalo ji vstřícné a klidné vystupování vyučujících. Komunikace mezi nimi a žáky byla velmi dobrá, rovněž vzájemná komunikace žáků. Vyučující dávali dětem přiměřeně příležitost k rozvoji komunikativních dovedností jejich zapojením do skupinové práce.

Učitelé práci průběžně slovně hodnotili, závěrečné hodnocení užili jen někteří. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení se neobjevilo.

Průběh a výsledky vzdělávání v praktických činnostech jsou velmi dobré.

Tělesná výchova

Sledované vzdělávání zajišťovalo 7 vyučujících, kteří splňují OPZ a 2 podmínky PZ. V jedné suplované hodině na 1. stupni zastupovala třídní učitelku vychovatelka ŠD, která nemá odbornou ani pedagogickou způsobilost. S výjimkou vychovatelky, která zdařile improvizovala, byli všichni učitelé výborně připraveni. Stanovili cíle, které odpovídaly momentálním možnostem žáků, příkladná byla péče učitelky o dítě se zdravotním handicapem a její spolupráce s přítomnou matkou v jedné z inspektovaných hodin na 1. stupni. Učivo, které s žáky probírali, mělo návaznost na předcházející.

Veškeré pomůcky – různé míče, lana, obruče, švihadla, lavičky, švédská bedna, žíněnky, koule atp. byly smysluplně využívány.

Promyšlená struktura hodin, zdařilé řízení a průběh činností svědčily o profesionalitě vyučujících. Účelně se zařazovalo frontální i skupinové vyučování, někdy s diferencovaným zadáváním různých úkolů do skupin. Průběžně docházelo k jejich efektivnímu plnění. Většina vyučujících po předchozím vysvětlení podstaty aktivity, herních pravidel a technik s dětmi cvičila a osobním příkladem podněcovala jejich zájem o předmět. Cviky byly správně předváděny a chyby, kterých se žáci dopouštěli, opravovány. Zátěž střídaly rozmanité relaxační prvky, na které většinou navazovalo krátké zhodnocení efektivity činnosti a uvedení dalšího postupu.

Děti projevovaly o cvičení zájem. Nejmenší byly zaujaty zdařile zařazenými mezipředmětovými vztahy, učitelky vhodně využívaly jejich přirozené spontaneity, chuti soutěžit, hrát si a pomáhat si navzájem. Fundovaně vedené hodiny, výběr učiva i fungující vztahy posilovaly vůli i většiny starších chlapců a děvčat odevzdávat maximální výkony (vrh koulí, přeskok přes švédskou bednu, cvičení s lavičkami, aerobic).

V hodinách nedocházelo ke klasifikování výkonů, ale hodnocení jako zpětnou vazbu pro žáky učitelé průběžně využívali, taktně je upozorňovali na rezervy. O možnostech nápravy s žáky diskutovali, přiměřeně charakteru předmětu zároveň prohlubovali jejich komunikativní dovednosti.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově jsou vynikající.

Výtvarná výchova a volitelné předměty seminář výtvarné výchovy, domácnost - užitá umělecká tvorba a keramika

Při plánování témat v povinném i volitelných předmětech vyučující zohlednili věkové zvláštnosti žáků a míru jejich dovedností. *Seminář výtvarné výchovy a domácnost - užitá umělecká tvorba* však mají velmi podobný obsah, takže se nabízí otázka, proč nejsou zařazeny dvě skupiny téhož volitelného předmětu. Do tematických plánů nejsou začleněna témata výtvarné teorie a kultury.

Učitelky při výuce potvrdily svůj zájem o předmět, chybějící OZ (2) však u některých z nich vedla při výuce k věcným a odborným chybám.

Organizace vzdělávání byla promyšlená a efektivní, výuka byla materiálově dobře zajištěna. Náměty, techniky a zvolené pracovní postupy odpovídaly věku a schopnostem žáků. Srozumitelné objasnění úkolů zajistilo vzbuzení jejich zájmu o dané téma i následnou tvořivou práci. Výrazně motivačně působí výstavky žákovských artefaktů ve společných prostorách obou školních budov. Prezentace předlohy po celou dobu tvorby však bránila v části výuky některým žákům v originálním ztvárnění tématu, v uplatnění a rozvoji představitivosti, v účelném využití velkého formátu. Vzhledem k absenci základních informací z odborné terminologie a výtvarné kultury jsou určité rezervy v uplatňování metod vedoucích ke komplexnímu rozvoji výtvarného citění a myšlení žáků.

Převážně velmi dobrá úroveň interakce a komunikace mezi učitelkou a žáky, vzájemné respektování a dodržování zažitých pravidel chování napomáhaly k vytváření příznivé pracovní atmosféry. Sledováním dílčích kroků a pochvalou vyučující podněcovaly odvahu dětí originálně se výtvarně projevit. Na hodnocení dokončených vystavených artefaktů se podíleli s učitelkou i žáci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve skupině předmětů velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Promyšlený systém autoevaluace škola nemá. K dispozici jsou pouze přehledy o výsledcích učení a chování žáků jednotlivých tříd a sleduje se a vyhodnocuje také individuální pokrok v učení žáků se SVPU. Výsledky komerčních testů Kalibro učitelé v předmětových komisích neanalyzují a dále s nimi nepracují (český jazyk). Účast a úspěch v soutěžích a olympiádách nejsou nijak významné. Výraznou zpětnou vazbu o kvalitě výsledků své vzdělávací činnosti má škola pouze z výsledků přijímacího řízení na střední školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Úroveň a výsledky veškeré sledované výuky jsou v souhrnu velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Ve škole proběhlo dotazníkové šetření zaměřené na spokojenost rodičů i žáků s podmínkami vzdělávání - s kvalitou výuky a s celkovým charakterem a klimatem školy. Dotazník byl zadán žákům pátých a sedmých ročníků. Jeho výsledky poukázaly na převažující spokojenost respondentů s děním na škole, také však na některé nedostatky, které rodiče i žáci vnímají.

V pátých ročnících byla rodiči nejpříznivěji hodnocena vzájemná informovanost, účinná komunikace ve vztahu žák - učitel - rodiče a v neposlední řadě také spravedlivé a vyvážené hodnocení. Za slabší článek vzdělávání na této škole je považováno nedostatečné využívání počítačů při výuce. Nejčastěji zmiňovaná přání na zlepšení se týkala nabídky mimoškolních

aktivit a výuky cizích jazyků. Rodiče žáků jedné z tříd pátého ročníku si opakovaně stěžovali na časté střídání třídních učitelů.

V sedmých ročnících byl rodiči pozitivně oceňován přístup školy k prevenci sociálně patologických jevů a k prosazování zásad zdravého životního stylu. Naopak velké výhrady zaznívaly v souvislosti s hygienou (zejména na WC) a s využíváním informačních a komunikačních technologií v rámci vyučování. Na tento nedostatek poukazovali v dotazníku i sami žáci. V požadavcích na zlepšení se hojně objevovaly připomínky k vybavení toalet, struktuře stravování, kvalitě učebnic a výuce cizích jazyků. Žáci sedmých ročníků kladně hodnotili fakt, že se na svého učitele mohou obrátit s problémem, s žádostí o pomoc.

Tematická inspekce

Ředitel dle pokynu MŠMT rozšířil týdenní učební plány všech tří tříd 7. ročníku o 1 hodinu volitelného předmětu. Žáci si mohli zvolit informatiku, domácnost nebo seminář výtvarné výchovy. S výjimkou učitelky semináře výtvarné výchovy, která má PZ, vyučují tyto předměty plně aprobovaní učitelé. Přehled docházky žáků a obsah výuky jsou uvedeny v samostatných záznamech o volitelném předmětu. Charakter volitelných předmětů nepřináší žákům zvýšenou zátěž. Jejich osnovy přispívají k rozvoji klíčových kompetencí (zejména informatika, domácnost) a užívané formy a metody výuky vcelku podporují aktivizaci a činnostní učení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 22 781/2004-21 vydané MŠMT ČR dne 16. září. 2004 s účinností od 1. září 2004
2. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. září 2004
3. Organizační rozdělení úseků organizace, odpovědnost pověřených pracovníků za svěřené úseky 04/05, Organizační schéma, Organizační řád základní školy Masarykova ZŠ – Praha, Újezd n/L
4. Potvrzení ředitele školy ve funkci usnesením Rady MČ Prahy 21 č. 391 ze dne 26. listopadu 2003
5. Jmenovací dekret zástupce statutárního orgánu čj. 398a/97 ze dne 28. srpna 1997 s účinností od 1. září 1997, jmenovací dekret zástupců ředitele čj. 492a/96, 398/a/97 ze dnů 28. srpna 1996 a 28. srpna 1997 s účinností od 1. září 1996 a 1. září 1997
6. Inspekční zpráva čj. 010 434/01-2401, signatura oa9cu132
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004 ze dne 2. září 2004
8. Povinná pedagogická dokumentace školy - třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků 1. – 9. tříd ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005
9. Školní řád ze dne 2. září 2004, rozvrhy hodin tříd a pedagogů ve školním roce 2004/2005
10. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005
11. Interní pedagogická dokumentace školy - zápisy z jednání předmětových komisí na 1. a 2. stupni školy – školní roky 2003/2004, 2004/2005, klasifikační řád ze dne 1. září 2002
12. Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců školy
13. Žákovská dokumentace - žákovské knížky, žákovské notýsky a sešity vybraných žáků školy – školní rok 2004/2005, kopie žákovské knížky – školní rok 2003/2004
14. Dotazníky pro rodiče a žáky ke zjištění vnímání školy zadané v průběhu inspekce

ZÁVĚR

Pedagogický sbor je stabilní s převahou zkušených pedagogů. Absence kvalifikace nebo odborného vzdělání se ve výuce negativně odráží pouze ojediněle. K pozitivum patří funkční vnitřní informační systém a úroveň výchovného poradenství. Dílčí rezervy spočívají v plánování, organizaci činnosti a provozu školy i ve zjišťování výsledků vzdělávání. Zlepšování materiálně-technických podmínek vzdělávání věnují vedení a pracovníci školy soustavnou pozornost, což se výrazně kladně projevuje úrovni prostředí, zařízením a vybavením zejména 1. stupně a zlepšováním těchto podmínek na 2. stupni.

Vzdělávání ojediněle neprobíhá v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu (dotace hodin výtvarné výchovy). Osnovy jsou respektovány. Způsob výuky převážně podporuje žákovskou aktivitu, kreativitu a spolupráci. Jsou zohledňovány specifické vzdělávací potřeby a zájmy dětí. Někteří žáci mají velmi dobré vědomosti a dovednosti. Rezervy spočívají v realizaci konkrétní výuky (oblast metod, komunikace, motivace a hodnocení žáků).

Ze srovnání závěrů předcházející inspekce v roce 2001 se závěry současnými vyplývá, že personální podmínky vzdělávání zůstávají na průměrné úrovni. Úroveň a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou celkově lepší, než souhrnné hodnocení kvality vzdělávání v předmětech sledovaných minulou inspekcí. Výrazně se zkvalitnily materiálně-technické podmínky vzdělávání a péče o žáky se SVPU.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

		Razítko
Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Mgr. Boris Tvarůžek	Boris Tvarůžek v.r.
Člen týmu:	Luboš Lisner	Luboš Lisner v.r.
Člen týmu:	RNDr. Jitka Loubová	Jitka Loubová v.r.
Člen týmu:	Mgr. Jana Turečková	Turečková v.r.
Člen týmu:	Mgr. Věra Vítová	Věra Vítová v.r.

V Praze dne 5. listopadu 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. listopadu 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Miroslav Kurka

M. Kurka vr.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Odbor školství MHMP, Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9	3. prosince 2004	01 0770/04-5158
MČ Praha 9-Újezd nad Lesy	3. prosince 2004	01 0770/04-5158

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.